

VSEŽIVLJENJSKO UČENJE IN VSEŽIVLJENJSKO IZOBRAŽEVANJE

Sodobna pedagogika, št. 2, 2005
(tematska številka)

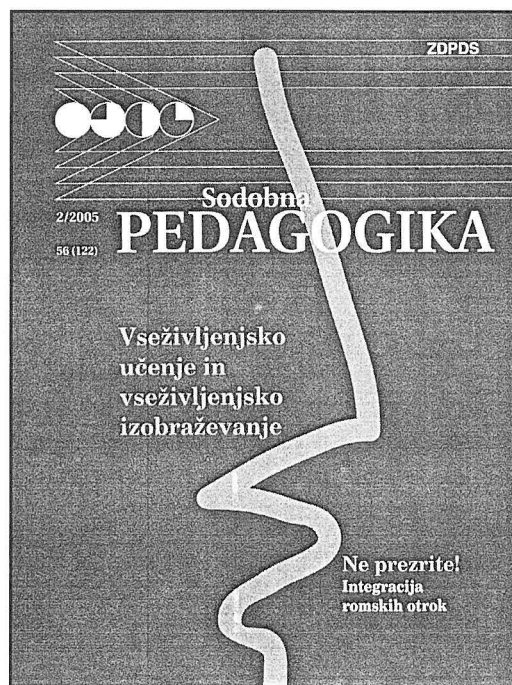
Druga letošnja številka osrednje slovenske pedagoške revije *Sodobna pedagogika*, ki jo izdaja Zveza društev pedagoških delavcev Slovenije s sedežem v Ljubljani, je tematska in glavnina znanstvenih in strokovnih prispevkov v njej je namenjena obravnavi tem o vseživljenjskem učenju in vseživljenjskem izobraževanju.

Po uvodniku, ki sta ga napisala Sabina Jelenc Krašovec in Janko Muršak in v njem med

drugim poudarjata, da današnji odnos države do vseživljenjskega izobraževanja kliče po korenitih sistemskih spremembah, če se želimo razviti v družbo, ki temelji na znanju, so se v reviji zvrstili še naslednji avtorji s svojimi prispevki:

Zdenko Kodelja: *Vseživljenjsko učenje – od svobode k nujnosti.*

V svojem prispevku problematizira koncept vseživljenjskega učenja kot produkta sodobnega časa; opredeljuje izraze vseživljenjsko učenje, vseživljenjsko izobraževanje, povratno izobraževanje ter permanentno izobraževanje; ugotavlja, da se v sodobnem času vseživljenjsko učenje, ki je bilo pred desetletji pojmovano kot pravica in svobodna izbira posameznika do izobraževanja, sprevača v imperativ in postaja nujnost, ki jo narekujejo družbene, tehnološke in gospodarske spremembe. Zaradi njih mora posameznik nenehno prilagajati svoje spretnosti in znanja zahtevam, ki jih postavlja sodobni trg. In ko se posameznik izobražuje kot odrasla oseba, to izobraževanje ni več brezplačno, kot je pri otrocih, ampak ga mora v večini primerov tudi sam financirati. Ali je to pravica, se sprašuje avtor in še enkrat postavlja pod vprašaj smiselnost uveljavljenih visokoletečih definicij in opredelitev termina vseživljenjsko izobraževanje, ki jih vsebujejo različni dokumenti in deklaracije.

Zoran Jelenc v svojem prispevku *Vseživljenjsko učenje – za zdaj promoviranje bolj kot sistemsko urejanje* poda zgodovinski pregled razvoja koncepta vseživljenjskega izobraževanja in v sklepu ugotavlja, da je koncept žal še zmeraj bolj v fazi promoviranja kot pa sistemsko urejena danost. Zato zadnji del svojega prispevka namenja predstavitvi strategije za vključitev koncepta vseživljenjskega izobraževanja v sistem vzgoje in izobraževanja v Sloveniji.

Sabina Jelenc Krašovec in Sonja Kump v članku z naslovom *Uveljavljanje koncepta vseživljenjskega učenja na univerzi* analizirata vplive uveljavljanja koncepta vseživljenjskega učenja/izobraževanja na univerzi, kar je lahko zanj uničujoče. Analizirata sodobne družbene spremembe in posledično potrebe, ki pogojujejo drugačno delo tudi na visokošolskih ustanovah in univerzah, česar pa seveda predvsem tradicionalne univerze ne sprejemajo z odobravanjem. Univerza izgublja svojo nekdanjo avtonomijo in vodilno mesto pri ustvarjanju, hranjenju in prenašanju znanja, ker se v njen prostor agresivno vrivajo zahteve trga in gospodarstva.

Zvonka Pangerc Pahernik v prispevku *Teden vseživljenjskega učenja – njegova vloga, učinki in potenciali* prikaže, kako prireditelj »Teden vseživljenjskega učenja« promovira koncept vseživljenjskega izobraževanja in učenja. Smisel prireditve je pritegniti čim večji krog slovenske javnosti v svet vseživljenjskega izobraževanja. V članku je predstavljen širši družbenoekonomski kontekst tega dogodka in njegova koristnost.

Dejan Hozjan v članku z naslovom *Izobraževanje zaposlenih v slovenskih podjetjih* analizira pojavnost izobraževanja zaposlenih znotraj slovenskih podjetij. Ukvarja se tako z motivi zaposlenih za izobraževanje kot s posledicami, ki so najpogosteje pozitivne – večja gospodarska rast in s tem večja splošna blaginja države. Avtor v svoji analizi ugotavlja relativno visoko stopnjo vključenosti zaposle-

nih v izobraževanje pri nas in v tem pogledu lahko slovenska podjetja konkurirajo sodobnim podjetjem izven naših meja. Ugotavlja, da v Sloveniji ni težava v premajhni vključenosti zaposlenih v izobraževanje, ampak pre-slaba izraba pridobljenega znanja.

Polona Kelava je avtorica članka z naslovom *Evropske podlage in priporočila za nadaljnji razvoj priznavanja neformalno pridobljenega znanja v Sloveniji*. Posveča ga neformalno pridobljenemu znanju in prizadevanjem, ki potekajo v Evropi in tudi v Sloveniji za priznavanje tega znanja. Težnje temeljijo na zavezanosti priporočilom EU, Lizbonske deklaracije in Memoranduma o vseživljenjskem učenju, ki v svoje vsebine vključuje zavezanost temu konceptu. S priznanjem neformalno pridobljenega znanja bi kazalo ljudi čimbolj usmerjati v vsakovrstno izobraževanje in s tem prispevati k višanju izobrazbene strukture in posledično ustrežnejše delovne usposobljenosti celotnega prebivalstva. S čim širšim sistemom priznavanja neformalno pridobljenega znanja se obenem delno rešuje tudi problematika marginalnih skupin, brezposelnih, neizobraženih, socialno ogroženih ipd. Ni pa dovolj, če je priznavanje neformalno pridobljenega znanja le formalna prioriteta, težavnejša je njegova umestitev v prakso. In to vprašanje ostaja zaenkrat nedorečeno in odprto, tako v evropskem prostoru kot tudi v Sloveniji.

Obravnavana publikacija daje bralcu vpogled v aktualne teme o konceptu vseživljenjskega učenja in izobraževanja.

Tanja Šulak